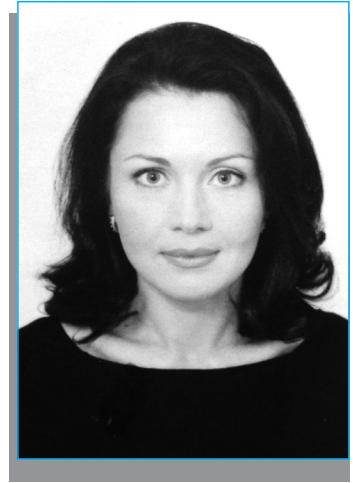

В. В. КУДРЯВЦЕВА

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри господарського права
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого,
Харків

**СТРУКТУРА ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ
ЯК МАТРИЦЯ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ**

Проаналізовано структуру та основні властивості функціонування інвестиційного ринку як економічної системи. Запропоновано авторський підхід щодо подальшого господарсько-правового забезпечення функціонування інвестиційного ринку.

Ключові слова: інвестування, інвестиційна діяльність, суб'єкти інвестиційної діяльності, інвестиційний попит, інвестиційна пропозиція, інвестиційний ринок.

Постановка проблеми. Інвестиційні відносини є дуже важливою та невід'ємною частиною ринкової економіки будь-якої країни. Системний аналіз цих специфічних відносин свідчить про необхідність їх розгляду як елементів інвестиційного ринку, що є складовою більш широкого поняття – «ринкова економічна система».

На думку П. Самуельсона, ринкова економіка є складним механізмом, що об'єднує людей, різноманітні види діяльності і виробництва за допомогою цін і ринків. У свою чергу ринок визначається ним як механізм, що дозволяє покупцям і продавцям спільно встановлювати ціни і визначати необхідну кількість товарів та послуг [1, с. 47].

Слід відмітити, що в науковій літературі існують і інші визначення ринкової економіки [2, с. 10; 3, с. 17; 4, с. 22; 5, с. 11; 6, с. 4]. Так, найбільш поширеним розумінням цієї категорії серед вчених-економістів є визначення ринкової економіки як сукупності економічних відносин, органічно пов'язаних із товарно-грошовим обміном [7, с. 14].

Відповідно до цього в структурі ринкової економіки як системи можна виділити такі складові: 1) суб'єкти — покупці, продавці та посередники; 2) об'єкти — товарна маса, яка представлена як звичайними, так і специфічними товарами (гроші, послуги, робоча сила тощо); 3) саме відносини, їх зміст та характер; 4) інфраструктура ринкової економіки — допоміжна складова частина ринку, що створює умови для його функціонування та обслуговує товарно-грошовий обмін.

Вважаємо, функціонування ринку як організованого утворення, що має свою систему, передбачає необхідність його аналізу у двох напрямках: на рівні окремих підсистем і в контексті окремих його функціональних особливостей.

В економічній науці ринкові відносини традиційно розглядаються за такими критеріями, як тип ринку, характер державного впливу на нього, суб'єктний та об'єктний склад [8, с. 82]. Так, за типом ринку розподіляються на розвинені та нерозвинені; вільноконкурентні й монополістичні (олігополістичні). Залежно від впливу держави виокремлюють регульовані, нерегульовані та інші ринки. За характером суб'єктного складу в межах ринкової економіки можуть співіснувати державний, кооперативний і приватний сектори.

Диференціація за об'єктним критерієм дозволяє виділити в структурі єдиної ринкової економічної системи ринки засобів виробництва, предметів споживання, робочої сили, а також грошовий ринок, ринок цінних паперів, ринок інформації тощо.

Виходячи зі специфіки об'єктів обміну, в економічній літературі пропонується вирізняти також й інші окремі структурні форми ринку, зокрема ринок капіталів і ринок інвестицій [9, с. 45]. Слід погодитись, що такі форми ринку складаються на підставі їх функціонального призначення, а не залежно від об'єктів товарно-грошового обміну, адже у вигляді інвестицій до процесу виробництва можуть залучатися і права на об'єкти інтелектуальної власності [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика господарсько-правового забезпечення інвестиційних відносин достатньо продуктивно розроблялась у роботах О. М. Вінник, Д. В. Задихайла, В. І. Кухаря, Л. В. Таран, Р. Б. Шишки та інших. Однак інвестиційний ринок як системний ієрархічний комплекс господарських відносин спеціальним предметом наукових досліджень в роботах названих фахівців ще не став.

Формулювання цілей. Метою цієї статті є з'ясування особливостей функціонування інвестиційного ринку, формулювання теоретичних засад систематики господарсько-правових засобів регулювання відносин, що виникають у межах такого ринку, та визначення правових особливостей здійснення комерційної інвестиційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. На доктринальному рівні інвестиційний ринок визначається як «форма взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності, через яких реалізується інвестиційний попит та інвестиційна пропозиція» [11, с. 42]. Серед умов здійснення інвестиційного процесу в ринковій економіці виділено: наявність значного інвестиційного капіталу з диверсифікованою за формами власності структурою, що характеризується домінуванням приватного інвестиційного капіталу; багатоманітність суб'єктів інвестиційної діяльності різної організаційно-правової форми та інституціональної організації; наявність мережі інвестиційних посередників, що сприяють реалізації інвестиційного попиту та пропозиції; розподіл інвестиційного капіталу за об'єктами інвестування відповідно до економічних критеріїв оцінки привабливості інвестицій через механізм інвестиційного ринку; наявність розвинутого багатосегментного ринку об'єктів інвестиційної діяльності, що виступають у формі інвестиційних товарів [11, с. 44].

Вбачається, було б коректніше розглядати ці фактори не стільки як умови здійснення інвестиційного процесу, скільки як основні елементи саме інвестиційного ринку, через який у ринковій економіці здійснюється кругообіг інвестицій, перетворення інвестиційних ресурсів в об'єкти інвестування, що забезпечують майбутній приріст вартості.

Загальновідомим є той факт, що динаміка будь-якого ринку взагалі визначається через співвідношення таких двох базових економічних категорій, як попит і пропозиція. Будучи складним динамічним економічним явищем інвестиційний ринок, у межах якого здійснюється інвестиційний процес, характеризується такими основними чинниками, як інвестиційний попит та пропозиція, конкуренція й ціна. В цьому сенсі основним фактором, що визначає загальний стан та масштаби інвестиційного ринку, є формування сукупного інвестиційного попиту та пропозиції. Важливо зауважити, що здатність попиту і пропозиції реагувати на мінливу ринкову ситуацію, їх власний динамізм є характерним моментом, який впливає на ефективність функціонування ринкового механізму. З'ясування цих особливостей дає змогу в подальшому визначитись із об'єктами, вплив на які може забезпечити ефективність державної інвестиційної політики. Саме в цьому контексті аналіз факторів, що визначають формування інвестиційного попиту та інвестиційної пропозиції, заслуговує значної уваги. Однак спочатку доцільним було б визначитись із сутністю такої специфічної термінології.

В економічній літературі зазвичай прийнято схематизувати попит і пропозицію на рівень платоспроможного попиту на певні товари споживчого призначення. У зв'язку з цим власник грошей уособлює попит, а власник товарів — пропозицію [12, с. 12]. Згідно з таким підходом інвестиційний ринок має свою суттєву специфіку. Не заперечуючи товарно-грошовий характер інвестиційних відносин, слід зазначити, що інвестор (власник цінностей,

вкладених ним в об'єкти підприємницької діяльності) має спроможність утворювати прибуток, виступаючи власником специфічного, на який є попит серед потенційних реципієнтів інвестицій. З другого боку, реципієнти інвестицій (особи, які мають потребу у залученні додаткових інвестиційних коштів) пропонують інвестору певний товар у вигляді, наприклад, корпоративних прав або набуття зобов'язального статусу, що включають в себе право на отримання доходів та прибутків. Таким чином, однією з ускладнюючих обставин інвестиційних відносин є те, що основні суб'єкти інвестиційного ринку умовно виступають учасниками так званих бартерних відносин. Звідси категорії попиту та пропозиції мають двосторонній характер.

У зв'язку з цим з метою уникнення термінологічної плутанини доцільним було б схематизувати розгляд інвестиційних відносин в односторонньому напрямі: «інвестор» — це «власник товару», що пропонується на ринку, а «реципієнт інвестицій» — споживач інвестиційного товару, або в кожному окремому випадку обов'язково позначити той чи інший контекст (спрямованість) аналізу інвестиційних відносин.

Слід також зазначити, що діяльність на ринку інституціональних інвестиційних посередників, які одночасно уособлюють і сторону попиту, і сторону пропозиції, суттєво ускладнює вказані схематичні підходи. Яскравим прикладом цього є професійна діяльність корпоративних інвестиційних фондів, яка здійснюється фактично у двох напрямках — по-перше, стосовно вкладників, яким пропонуються цінні папери, емітовані фондом, а, по-друге, стосовно господарюючих суб'єктів, чия підприємницька діяльність інвестується через придбання випущених ними цінних паперів. Вищевикладене змушує відноситись до категорій «інвестиційний попит» і «інвестиційна пропозиція» з особливою пересторогою.

Вбачається, інвестиційна пропозиція в її реальному вимірі (реальна інвестиційна пропозиція) становить обсяг тих інвестиційних ресурсів, що безпосередньо призначені для інвестиційних цілей. При цьому потенційна інвестиційна пропозиція є відображенням рівня акумульованого суб'єктами економічної діяльності доходу, котрий може бути спрямований на інвестування, а тому складає потенційний інвестиційний капітал.

У той же час інвестиційний попит становить попит суб'єктів господарювання на інвестиційний капітал для забезпечення розширеного відтворення виробничого процесу.

З точки зору досягнення цілей правового регулювання і особливо його ефективності в контексті застосування заходів державного впливу на інвестиційні відносини, важливого значення набувають безпосередні фактори, що позначаються на інвестиційному попиті та інвестиційній пропозиції. Саме їх детальний аналіз, який буде наведено нижче, надасть змогу з'ясувати обсяг можливостей правових засобів впливу на процес здійснення інвестицій.

В економічній літературі фактори, що визначають інвестиційну пропозицію, поділяють на фактори макроекономічного та мікроекономічного рівня [13, с. 20–22]. Чинниками макроекономічного рівня виступають: національний обсяг виробництва; обсяг накопичень; грошові доходи населення; розподіл доходів, що отримують з метою споживання або зберігання; очікуваний темп інфляції; ставка позичкового проценту; податкова політика держави; умови функціонування фінансового ринку; обмінний курс національної грошової одиниці; зміни в економічній і політичній ситуації країни. На мікроекономічному рівні до факторів, що визначають параметри інвестиційної пропозиції, слід віднести норму очікуваного прибутку, витрати на здійснення інвестицій та очікування суб'єктів господарювання тих чи інших параметрів майбутньої ринкової кон'юнктури.

Слід зазначити, що як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівнях названі фактори активно взаємодіють один з одним. Так, при всій важливості фактора норми очікуваної прибутковості вкладень інвестор, що власне і діє з метою отримання прибутку, має враховувати, що такий очікуваний прибуток повинен бути суттєво вищим порівняно із процентом по депозитним вкладам, запропонованим банківськими установами, а також порівняно з рівнем витрат на здійснення інвестицій. Аналогічною складною суспільно-економічною категорією виступає інвестиційний попит на товари інвестиційного призначення, який залежить від ціни та багатьох інших нецінових факторів.

Головним узагальнюючим чинником, який визначатиме попит на об'єкт інвестиційної діяльності, є спроможність цього об'єкта приносити прибуток. У свою чергу ця спроможність визначається відповідними параметрами ринкової кон'юнктури в секторі локалізації об'єкта інвестування, що й зумовлює той чи інший рівень підприємницької, а отже й інвестиційної активності. Звідси головним інтеграційним фактором інвестиційного попиту слід визнати очікування високої норми прибутковості з інвестування об'єктів підприємницької діяльності, адже саме це є підставою для прийняття рішення про необхідність як залучення інвестицій, так і інвестування.

Стан конкуренції на внутрішніх і зовнішніх ринках також справляє суттєвий вплив на інвестиційний попит, оскільки низький рівень конкуренції на ринку об'єктивно підвищує прибутковість вкладень. Таке твердження є справедливим і для монополістичних або олігополістичних ринків в разі інвестування підприємницької діяльності відповідних угруповань. Разом із тим неможна ігнорувати той факт, що конкурентний ринок товарів та послуг також підвищує попит на інвестиції, особливо інвестиції інноваційного характеру.

Додатковим фактором, що визначає параметри інвестиційного попиту, є зміст податкового законодавства, податкової та амортизаційної політики держави. Законодавець усвідомлює ситуацію, коли зношення основних ви-

робничих фондів стає загальнонаціональною проблемою, а не проблемою окремих підприємців. У зв'язку з цим виникає потреба у внесенні відповідних змін до податкового законодавства, які б створювали необхідні стимули для залучення інвестицій, у тому числі і для самоінвестування в оновлені основні виробничі фонди.

Збалансованість інвестиційного попиту та інвестиційної пропозиції, яка досягається конкретними засобами ринкової саморегуляції, складає механізм інвестиційного ринку. Проте слід визнати, що структура й обсяги інвестиційного попиту визначають напрями реалізації інвестиційної пропозиції. Так само пропозиція орієнтована на найбільш рентабельні об'єкти інвестування, які і визначатимуть напрями й обсяги потоків на інвестиційному ринку. Завдяки цьому і відбувається переливання інвестиційних ресурсів у найбільш прибуткові сфери інвестиційної діяльності.

Таким чином, результатом зазначеного вище процесу має стати встановлення рівноваги на інвестиційному ринку. Така рівновага виступає як ідеальна економічна система, що характеризується сукупною пропорційністю інвестиційних ресурсів та їх використанням, оптимальною реалізацією економічних інтересів суб'єктів інвестиційної діяльності.

Як відомо, ринкові механізми, в тому числі й механізми інвестиційного ринку, ніде не функціонують у режимі ідеальних моделей. Відсутність чистої конкуренції обмежує динамізм інвестиційного попиту та пропозиції, погіршує можливості їх балансування, а відповідно й встановлення ціни на рівновісному рівні. Така ситуація перешкоджає потенційним учасникам інвестиційної діяльності отримати прямий доступ на ринок, ускладнює їх можливість реалізувати інвестиційні ресурси за ринковими цінами. В той же час суб'єкти інвестиційної діяльності, що являють собою олігархічний капітал, отримують переваги завдяки своїм можливостям неконкурентного впливу на кон'юнктуру інвестиційного ринку.

Слід зазначити, що ідеальна модель функціонування інвестиційного ринку передбачає не тільки рівний доступ усіх учасників інвестиційної діяльності до ринку, але і передбачає наявність на ньому розвиненої інфраструктури. Тому ефективне функціонування інвестиційного ринку можливе лише за умови розвиненого ринку фінансових послуг, цінних паперів, потужної банківської системи. Адже вказані ринкові сфери знаходяться в органічному зв'язку і взаємодії з інвестиційним ринком, котрий виступає як система більш високого порядку.

У зв'язку з цим такі важливі фактори функціонування інвестиційного ринку, як формування відсоткових ставок, рівні умови інвестування в галузевому і регіональних аспектах, привабливість довгострокових вкладень, регульований рівень інфляції утворюють відносно автономні ієрархічно підсис-

темні явища, що потребують скоординованого, узгодженого порядку функціонування в межах загального для них інвестиційного ринку. Варто погодитись з думкою Л. Л. Ігоніної про неспроможність ринкового механізму самостійно забезпечити ці умови, що у свою чергу підвищує роль державного впливу на елементи ринкової системи [11, с. 57].

Загальними напрямками впливу держави на функціонування інвестиційного ринку є: стимулювання накопичення інвестиційних ресурсів, інвестиційного потенціалу та формування широких можливостей потенційної інвестиційної пропозиції; стимулювання інвестиційного попиту за рахунок забезпечення умов підприємницької діяльності, ефективного захисту національного товаровиробника на національному та іноземних ринках товарів і послуг.

Дуже важливою є роль держави у справі створення інфраструктури функціонування інвестиційного ринку. Це стосується в першу чергу створення системи інвестиційних посередників. Враховуючи, що головним власником інвестиційних ресурсів є населення, а головним споживачем — підприємства, інститути, які б забезпечували акумуляцію тимчасово вільних коштів одних суб'єктів і цілеспрямоване використання їх іншими, займають об'єктивно важливе місце на інвестиційному ринку, виконуючи при цьому комплекс необхідних функцій, без яких цей ринок фактично не є життєздатним.

Необхідно зазначити, що інфраструктура інвестиційного ринку складається з інвестиційних посередників та їх діяльності, а також системи державного впливу на інвестиційні відносини.

Як відомо, інвестиційні ресурси, що знаходяться у власності населення, домашніх господарств складають головну частку цих ресурсів і мають назву заощадження [14, с. 20]. Причому такі заощадження диференціюють, як правило, на дві групи: організовану й неорганізовану. Так, організовані — це заощадження, що існують у формі банківських депозитів, придбаних цінних паперів. Вони становлять ті грошові кошти населення, що вже акумульовані інвестиційними посередниками і є готовими ресурсами для інвестування в підприємницьку діяльність самими інвестиційними посередниками. Що ж стосується неорганізованих заощаджень, то зазвичай їх представляють у вигляді коштів, що зберігаються у національній або іноземній валюті і залишаються у своїх власників — громадян. Саме ця форма заощаджень утворює потенційний інвестиційний ресурс.

Слід підкреслити, що поряд із заощадженнями населення, інвестиційні ресурси, які утворюються в державі, формуються за рахунок власних ресурсів інвестиційних посередників, тимчасово вільних грошових коштів підприємств, коштів іноземних інвесторів (як окреме джерело таких ресурсів), а також коштів держави, інших держав і міжурядових організацій.

Отже, враховуючи важливу роль інвестиційних посередників у процесі реалізації інвестиційної пропозиції та інвестиційного попиту, логічним є те, що ринковий механізм мобілізації інвестиційних ресурсів та їх спрямованого розміщення передбачає наявність розвиненої інфраструктури, яка супроводжує інвестиційний процес, у вигляді інвестиційних посередників, утворених в різних, але визначених законодавством, спеціальних організаційно-правових формах відповідно до функціональної специфіки їх діяльності. Так, за організаційно-правовою формою, видами та врегульованим законодавством, порядком здійснення діяльності мережа інвестиційних посередників повинна відповідати ступеню розвитку ринкової економіки взагалі і рівню тих завдань в інвестиційній сфері, що є складовою економічної політики держави зокрема.

Традиційно інвестиційних посередників поділяють на: банківські установи та небанківські фінансові установи (страхові компанії, недержавні пенсійні фонди, кредитні спілки, ломбарди та ін.).

Слід зазначити, що складне співвідношення ринків фінансових послуг, цінних паперів та інвестиційного ринку утворює складне функціональне співвідношення і названих інвестиційних посередників. Таке твердження пояснюється тим, що для одних з них (наприклад, для інститутів спільного інвестування) акумуляція грошових коштів населення і підприємств з наступним інвестуванням в об'єкти підприємницької діяльності є головним функціональним призначенням, у той час як для інших цей вид діяльності служить суміжним, похідним функціональним навантаженням порівняно з основним, наприклад, наданням страхових послуг. Незважаючи на це можна виокремити загальну характеристику для перелічених вище трьох груп інвестиційних посередників, а саме — акумулювання ними тимчасово вільних коштів населення, підприємств, із наступним інвестуванням їх у підприємницьку діяльність.

Реальна конфігурація інфраструктури інвестиційного ринку залежить від співвідношення кредитного і фондового ринків, що історично складаються в межах національної економіки будь-якої країни. Так, залежно від засобу трансформації заощаджень в інвестиції фінансовий ринок розподіляється на два основні сегменти:

- кредитний ринок, де формування інвестиційного капіталу здійснюється через кредитні установи;
- фондовий ринок, на якому розподіл інвестиційних ресурсів здійснюється шляхом випуску і продажу цінних паперів.

У цьому контексті слід вказати, що інвестування через кредитний ринок відіграє більш активну роль у розвинених країнах, адже частка кредиту в фінансуванні потреб підприємницької діяльності доходить до 60%. Такий показник зумовлюється широким використанням зберігання коштів на банківських депозитах. У той же час використання механізму фондового ринку, наприклад у США, складає 18% від загального обсягу капіталовкладень корпорації.

Висновки. 1. Інвестиційне законодавство України на будь-якому з етапів його розвитку в цілому відзначалось достатньо високим рівнем законодавчої техніки, якістю правового регулювання, шириною охоплення суспільних відносин, що входять до його предмета. Поряд із цим інвестиційне законодавство потребує постійного удосконалення та приведення відповідно до сучасних потреб окремих її суб'єктів та суспільства в цілому. На нашу думку, досягнення цієї мети можливе лише за умови стабільного тісного контакту й плідної співпраці між законодавцем та інвесторами.

2. Інвестиційний процес слід розглядати як прояв функціонування інвестиційного ринку через рух цінностей, котрі можуть служити як капітал, що триває від початку їх формування, акумуляції до вкладання і розподілу прибутків від використання у підприємницькій діяльності. Усі ланки інвестиційного процесу функціонують у власному нормативно-правовому, адміністративному, конкурентному, кон'юнктурному, інформаційному режимі. При цьому на всіх ланках інвестиційного процесу в межах правосуб'єктності, господарської компетенції і реальної свободи підприємницької діяльності приймаються рішення, що є продуктом певного психологічного процесу.

3. Управління інвестиційним процесом може відбуватися через прямий та опосередкований вплив на прийняття рішень, спрямовану корекцію режимів його функціонування. Так, ланка формування інвестиційного ресурсу як формування інвестиційної пропозиції і ланка інвестиційного попиту у вигляді суб'єктів із сформованою чіткою потребою в інвестиціях повинні виступати протилежними полюсами, між якими як електричний струм спрямовано рухаються інвестиції.

4. Господарсько-правове регулювання інвестиційного ринку повинно базуватись на забезпеченні правовими засобами як його ключових елементів, так і характеру взаємодії в самій системі, якою власне і є інвестиційний ринок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Самуэльсон Пол Э. Экономика / Пол Э. Самуэльсон, Вильям Д. Нордхаус ; пер. с англ. Н. В. Шульпиной. – М. : Изд. дом «Вильямс», 2000. – 688 с.
2. Крупка М. І. Основи економічної теорії : [підручник] / М. І. Крупка, П. І. Островерх, С. К. Реверчук. – К. : Атіка, 2001. – 344 с.
3. Селезнев В. Основы рыночной экономики Украины : [учеб. пособие] / Владимир Селезнев. – [2-е изд., доп. и перераб.]. – К. : А. С. К., 2002. – 656 с.
4. Иохин В. Я. Экономическая теория: введение в рынок и микроэкономический анализ : [учебник] / В. Я. Иохин. – М. : ИНФРА-М, 1997. – 512 с.
5. Козырев В. М. Основы современной экономики : [учебник] / В. М. Козырев. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 432 с.
6. Основы економічної теорії : [навч. посіб.] / за ред. В. А. Предборського. – К. : Кондор, 2002. – 621 с.

7. Черкасов Г. И. Рынок: регулирование рынка : [учеб. пособие для вузов] / Г. И. Черкасов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 222 с.
8. Современный рынок: природа и развитие / под ред. Э. П. Дунаева, И. Е. Рудаковой. – М. : Изд-во МГУ, 1992. – 133 с.
9. Суторміна В. М. Фінанси зарубіжних корпорацій : [навч. посіб.] / В. М. Суторміна, В. М. Федосов, Н. С. Рязанова. – К. : Либідь, 1993. – 247 с.
10. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
11. Игонина Л. Л. Инвестиции : [учеб. пособие] / Л. Л. Игонина. – М. : Юристь, 2002. – 480 с.
12. Котлер Ф. Основы маркетинга / Филипп Котлер ; [пер. с англ. Е. М. Пенькова]. – М. : Прогресс, 1990. – 736 с.
13. Макконнелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика : в 2 т. / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю ; пер. с англ. С. В. Черпакова. – М. : Туран, 1996. – Т. I. – 400 с.
14. Ходаківська В. П. Ринок фінансових послуг: теорія і практика : [навч. посіб.] / В. П. Ходаківська, В. В. Беляєв. – К. : ЦУЛ, 2002. – 616 с.

Стаття надійшла до редакції 17.09.2014.

В. В. КУДРЯВЦЕВА

кандидат юридических наук, асистент кафедри хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

СТРУКТУРА ИНВЕСТИЦИОННОГО РЫНКА КАК МАТРИЦА ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

Проанализирована структура и ключевые особенности функционирования инвестиционного рынка как экономической системы. Предложен авторский подход дальнейшего хозяйственно-правового обеспечения функционирования инвестиционного рынка.

Ключевые слова: инвестирование, инвестиционная деятельность, субъекты инвестиционной деятельности, инвестиционный спрос, инвестиционное предложение, инвестиционный рынок.

V. V. KUDRIAVTSEVA

Ph. D of Department of Economic Law of Yaroslav the Wise National Law University, Kharkiv

THE STRUCTURE OF THE INVESTMENT MARKET AS A MATRIX OF THE ECONOMIC AND LEGISLATIVE REGULATION

Problem setting. A structure and the main properties of investment market functioning as an economic system are analyzed. An author's approach referring further economic and legislative provision of investment market functioning is suggested.

Recent research and publications analysis. The problem of the economic and legislative provision of the investment relations was developed in papers of O. M. Vinnyk, D. V. Zadykhailo, V. I. Kukhar, L. V. Taran, R. B. Shyshka etc. Thus, the investment market itself, as a systematized hierarchy complex of economic relations, didn't become a special subject of scientific research in scientific papers of the determined above authors.

Paper objective. An aim of the article is dedicated to the determination of peculiarities of the investment market, the formulation of theoretical aspects of economic and legislative means of the relations, appearing in this market, as well as to the determination of legal peculiarities of the commercial investment activity performance.

Paper main body. Ukrainian investment legislation in any phase of its development was generally characterized by a high enough rate of the legislation technique, the legal regulation quality, social relations widening, which refer to the subject of the research. Thus, the investment legislation requests the permanent improvement and the organization in accordance with the present requirements of certain subjects and the general public demand. The determined above aim may be achieved in terms of a stable close contact and the cooperation between a legislator and investors.

Conclusions of the research. The investment process must be considered as a financial market functioning through the movement of the values, which may used as the capital, lasting from the beginning of their formation, the accumulation to investment, and the distribution of the profit from their usage during business activities. All phases of an investment process function in their own legislative, administrative, competitive, conjunctive and informational regimes are considered. At the same time, at all the phases of the investment process within the legal relations, economic competence and real freedom of entrepreneurship, certain decisions as a result of a psychological process are taken.

Investment process management may be implemented through a direct or an indirect influence on decision-making, directed correction of the regimes of its functioning. Thus, the phase of investment resource formation as investment supply formation and a phase of investment demand in the form of the subjects with direct investment demand must act as opposite poles between which investments, as an electric stream, purposefully move.

The main abstract for the article

A structure and the main properties of investment market functioning as an economic system are analyzed. An author's approach dedicating to economic and legislative provision of investment market functioning is suggested.

Key words: investment, investment activity, subjects of the investment activity, investment demand, investment supply, investment market.